

RADOVI	Volumen 26	Broj 26	157 — 158	Zagreb, 1991.
--------	------------	---------	-----------	---------------

UDK 911.2:551.4

Stručni rad
Professional paper

XIII MEĐUNARODNI KONGRES INQUA-e U KINI, 1991. GODINE

ANDRIJA BOGNAR

Međunarodni kongres INQUA-e (International Union for Quaternary Research — Međunarodni savez za istraživanje Kvartara) održan u Bejingu (Peking) u NR Kini od 2—9. VIII 1991. godine, XIII-ti je po redu svjetski skup znanstvenika prirodoslovaca posvećen problematici geologije, geomorfologije, meteorologije, klimatologije, hidrologije, biologije, pedologije, fizike, geofizike, ekologije, geografije i astronomije, ali i onih s područja antropologije i arheologije Kvartara. Treba naglasiti da je to jedan od najstarijih međunarodnih znanstvenih skupova s 63 godišnjom tradicijom održavanja: prvi od njih održan je 1928. godine u Amsterdamu (Nizozemska).

INQUA kongresi uvijek su predstavljali jedan od najvažnijih i najzanimljivijih, i u svakom slučaju najposjećenijih skupova znanstvenika iz oblasti prirodnih znanosti. Sve te epitete zavređuje i ovogodišnji Kongres. Prisustvovalo je oko 1100 učesnika; s pratećim osobama i studentima okupilo se gotovo 1500 participanata, iz 46 zemalja sa svih kontinenata. Iz Jugoslavije, točnije, Republike Hrvatske, kao sudionik Skupa prisustvovao je samo autor ovih redaka. Izostajanje predstavnika naših prirodoslovaca svakako za-

čuđuje, već i s aspekta mogućih pozitivnih poticaja na daljnji razvoj istraživanja Kvartara u Hrvatskoj. Naglašen je taj problem i činjenicom da ta konstatacija vrijedi i za prethodne kongrese INQUA-e.

Osnovna tema Kongresa bila je »Čovječanstvo i globalne promjene tokom Kvartara«. Objavljeno je više od 1700 abstrakata, od toga 1100 njih se odnose na one znanstvenika izvan Kine.

U toku rada Kongresa održano je 45 plenarnih sjednica i 53 simpozija u okviru 11 postojećih komisija INQUA-e. Plenarna predavanja svoje težište su imala na prezentaciji rezultata istraživanja globalnih izmjena na relaciji čovjek i njegov okoliš, klime, atmosfere, nivoa svjetskog mora, glacijacije, desertifikacije, oblikovanja tala i reljefa krša, seizmotektonskih i seizmičkih aktivnosti, magnetskog polja, vegetacije itd. tijekom kvartara. Posebna pažnja poklonjena je problematici metoda istraživanja, kao i nekim veoma specifičnim regionalnim studijama koje su rezultirale senzacionalnim spoznajama, posebno na polju geotektonske evolucije (Tibet se, de facto, izdigao do današnjih visina tijekom Kvartara). Čitavi spektar novih spoznaja dale su i specijalne studije izložene na poje-

dinim simpozijima. Posebno ističemo nove rezultate u istraživanjima geneze i stratigrafije lesa i lesu sličnih naslaga, zatim istraživanjima izmjena nivoa svjetskog mora, globalnih promjena atmosfere cirkulacije izazvane intenzivnim izdizanjem Alpsko-Himalajskog gorskog pojasa (posebno utjecaj na monsun!), razvoj glacijacije Himalaja i Tibeta itd. Zavidni nivo dosegli su i referati posvećeni primjenjenim istraživanjima u okviru geologije, geomorfologije, pedologije, magnetizma itd.

Održano je 730 referata (oralno) i preko 200 poster izlaganja. Tome treba dodati na desetine radnih i plenarnih sastanaka pojedinih komisija i radnih grupa, a organizirana je i veoma uspješna kartografska izložba, te izložba knjiga i publikacija i prigodnih eksponata.

Organiziran je i specijalni predkongresni kurs za mlađe znanstvenike iz nerazvijenih zemalja, a priređeni su veoma zanimljivi video-filmski programi. Jednodnevne ekskurzije u prirodno i kulturno-povijesno najatraktivnije dijelove velike gradske aglomeracije Pekinga (zabranjeni carski grad itd.) a i njegove šire okolice (posjet velikom kineskom zidu, nalazištu pekinškog pračovjeka itd.) bile su izvanredno posjećene i zaslužuju posebnu pohvalu sudionika Skupa organizatora.

Da bi se dobio neposredan uvid u kvartarnu problematiku i posje-

tili prirodno najatraktivniji dijelovi područja Kine organizirano je čak 32 prije i postkongresne ekskurzije. Kao izraz prirodno geografske i geološke raznolikosti područja Kine, i veličine njenog teritorija kontinentskih dimenzija, ekskurzije su bile podijeljene u 6 grupa: Kvarterni geologija i okoliš pustinjskih i polupustinjskih područja SZ Kine, Lesna zaravan i kvartarne zavale u Sjevernoj umjerenj Kini, Kvarterni okoliš i recentna oledba Tibeta i Himalaje, Geomorfološka problematika obala i kvartarnih naslaga Istočne Kine, Tropski i subtropski okoliš i problematika krša Južne Kine te turističke aspektirane ekskurzije u Južnu, Centralnu i Istočnu Kinu. Publiciran je set vrijednih vodiča, za svaku od ekskurzija u kojima je prezentirana osnovna kvartarna problematika svih područja koja su posjećena na svakoj pojedinoj ekskurziji. Na temelju osobnog iskustva dobivenog sudjelovanjem u ekskurziji koja je obišla dijelove pustinje Gobi i područja velike lesne zaravni može se reći da je domaćin uložio izuzetan trud da na najbolji način prezentira svoje organizatorske sposobnosti.

Na kraju treba naglasiti da je prisustvovanje tako važnom skupu predstavnika gotovo svih područja prirodnih znanosti bilo od izuzetno velike koristi za dalje učvršćivanje kontakata s predstavnicima brojnih zemalja, kao i upoznavanje s rezultatima najnovijih istraživanja s područja geoznanosti.

Dr. Andrija Bognar, red. prof.
Geografski odjel PMF
Hrvatska, 41000 Zagreb
Marulićev trg 19.